

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1130/2025
07.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Бојане Пауновић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 4. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног адвоката Хајдаревић Сабахудина, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду КПОЗ број 15/24 од 10.12.2024. године и Апелационог суда у Београду Кж1 – ПОЗ 15/25 од 10.06.2025. године, у седници већа одржаној дана 07.10.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Хајдаревић Сабахудина, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду КПОЗ број 15/24 од 10.12.2024. године и Апелационог суда у Београду Кж1 – ПОЗ 15/25 од 10.06.2025. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду КПОЗ број 15/24 од 10.12.2024. године, у ставу првом, окривљени АА, оглашен је кривим да је извршио кривично дело приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 4. Кривичног законика, за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено је одређено да се утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљени у време проверавања од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, а уколико условна осуда буде опозвана, у утврђену казну затвора урачунаће се време које је окривљени провео на задржавању, у притвору и мери забране напуштања стана у периоду од 07.02.2024. године до 05.07.2024. године. Истом пресудом, на основу члана 264. ЗКП окривљени је ослобођен плаћања трошкова кривичног поступка док је оштећена ББ ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак. У другом ставу првостепене пресуде окривљени АА ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело приказивање, прибављање и

поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 2. Кривичног законика и одређено је да трошкови кривичног поступка у овом делу падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 – ПОЗ 15/25 од 10.06.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Хајдаревић Сабахудина и пресуда Вишег суда у Београду К – ПОЗ број 15/24 од 10.12.2024. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Хајдаревић Сабахудин, због повреде закона сходно члану 485. став 2. у вези става 1. Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и списе предмета врати Вишем суду у Београду на поновни поступак и одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је нижестепеним пресудама учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, с обзиром да је првостепени суд прекорачио оптужбу у којој је као оштећено лице наведено лице коме су упућене спорне фотографије-ВВ, док је у изреци првостепене пресуде као оштећена означена малолетна ББ, која се налази на фотографији, те како се ради о два различита лица то је првостепени суд променио одлучну чињеницу – идентитет оштећене, што је по наводима браниоца, битан део чињеничног описа кривичног дела, то је на овај начин учињена истакнута повреда закона.

Овакви наводи браниоца окривљеног изнети у поднетом захтеву за заштиту законитости су, по оцени Врховног суда, неосновани.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП, прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које предмет оптужбе, садржано у поднесеној и на главном претресу измењеној или проширеној оптужници – приватној тужби.

Дакле, између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела. Прекорачење оптужбе подразумевало би измену чињеничног описа радње извршења кривичног дела описаног у оптужном акту додавањем веће криминалне воље окривљеног, којом се отежава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Из списка предмета произлази да је диспозитивом оптужног акта окривљеном стављено на терет кривично дело приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 2. и став 4. Кривичног законика (КЗ) где су као оштећена лица наведене за став 2. оштећена ББ, а за став 4. оштећена малолетна ВВ, док је изреком првостепене пресуде окривљени оглашен кривим за кривично дело из члана 185. став 4. Кривичног законика учињено према оштећеној малолетној ББ, док је у ставу 2. исте пресуде ослобођен за кривично дело из члана 185. став 2. Кривичног законика у односу на оштећену малолетну ББ, јер је суд нашао да није доказано да је окривљени искористио малолетну оштећену ББ за производњу аудиовизуелног предмета порнографске садржине.

Имајући у виду да је од почетка кривичног поступка малолетна ББ означена као оштећено лице, да се цео поступак водио за кривично дело из члана 185. став 4. Кривичног закона, да је окривљени износио одбрану за кривично дело из члана 185. став 2. и став 4. КЗ, то по налажењу Врховног суда на овај начин суд није прекорачио оптужбу, тим пре што се правноснажна пресуда односи на исто лице, на кривично дело за које је вођен поступак од почетка, да постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом радње дела датим у диспозитиву оптужног акта, па самим тим није повређен ни субјективни ни објективни идентитет оптужбе и пресуде, нити је окривљени доведен у неповољнији кривично процесни положај. Сходно наведеном, Врховни суд налази да је чињенични опис у изреци првостепене пресуде остао у границама чињеничног описа из оптужног акта, односно границама оних чињеница и околности на којима се оптужни акт заснива, из ког произлазе сва законска обележја кривичног дела из члана 185. став 4. КЗ, па су неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује да је на овај начин учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Бранилац даље у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена и повреда кривичног закона, са образложењем да опис радње извршења кривичног дела у изреци осуђујуће пресуде не садржи битне елементе кривичног дела приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 4. Кривичног законика, с обзиром да у изреци пресуде нема описа порно слике, сходно члану 185. став 6. КЗ, што представља битан елемент овог кривичног дела, којим наводима суштински указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. По наводима браниоца, слика која је предмет кривичног поступка не испуњава ни један од два алтернативно постављена услова да би се сматрала порнографском, јер не приказује стварни или симулирани сексуални однос нити показује полни орган, па сходно томе нема ни елемената овог кривичног дела.

Међутим, по налажењу Врховног суда овакви наводи захтева за заштиту законитости су неосновани.

Кривично дело приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију, прописано у члану 185. КЗ, у ставу 4. прописује да ко прибавља за себе или другог, поседује, продаје, приказује, јавно излаже или електронски на други начин чине доступним слике, аудио

визуелне или друге предмете порнографске садржине настале искоришћавањем малолетног лица, казниће се затвором од три месеца до три године.

Из чињеничног описа кривичног дела датог у изреци првостепене пресуде произлази да је окривљени АА „...у стању урачунљивости, свестан свог дела и да је оно забрањено, при чему је хтео његово извршење, електронски учинио доступним малолетној ВВ слику порнографске садржине насталу искоришћавањем оштећене малолетне ББ, на тај начин што јој је ... послао снимак екрана на којем се види нага малолетна ББ...“.

По оцени овог суда, чињенични опис радње извршења дат у изреци првостепене пресуде садржи све чињенице и околности које представљају законско обележје овог кривичног дела из члана 185. став 4. КЗ, а наводи браниоца у погледу чињенице да пресуда нема описану слику у смислу члана 185. став 6. КЗ, су истицани и у жалби на првостепену пресуду, о којима се изјашњавао другостепени суд на страни три, пасус четири и страни четири пасус један образложења пресуде дао довољне и јасне разлоге које и Врховни суд прихвата и на исте упућује у смислу члана 439. тачка 2. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је у смислу одредбе члана 491. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић